

3
მარტინ

Nº 2

კვლის ციხის საზოგადობა უღრმესი მწუხარებით
აცხადებს ნათესავთა, ნაცნობთა და სამსახურში
თანამდებნობთა საყურადღებოთ, რომ მისთვის
უდროოთ გარდაიცვალა ძვირფასი მამასახლისი

ՀԱՐԲԾՈ ՈԼԵԱՑՄՅԱՆ.

დამწუხარებულნი ჭირისუფალნი: ლევან შალა-
ძევილი, ლევან მამისაშვილი და ნასყიდა ვა-
სილოვი.

1-1

„Масекна“ საოხუნჯო მასალების კუპულია.
რედაქცია თხოვს თანამშრომლებს, გამოზავნონ
მასალები შემდეგი ორესით: Контора о-во
„Ахалпени“ на дворцовой ул. № 126.

509 / 09
1907

გურიის შპილა ცენტრალური კომი-
ტეტი გულითადის მწუხრებით აუწყებს
ნათესავთა, ნაცნობთა და ცველა პარტი-
ის წევრებს, რომ 30 თებერვალს კვლავ
მოსტყდა ერთი ვარსკვლავი სამშობლო
ცას და უღმობელმა სიკვდილმა უდრო-
ოთ გამოგველიჯა ხელიდან დაუღალავი
მოღვაწე ოსტავონი პრაპორშიკი ულვა-
შავე. დაკრძალების დღე 31 თებერვალი.

1 - 1

გამარჯვებული მტარგალი განცხრომაშია...

საბაზო
მუზეუმი

ახალი ამბები.

10 მარტს, დილის 8 საათზე თვეილისში არავინ არ დაუხვერეტიათ.

10 მარტს, დილის 10 საათზე თფილიში არც-
ერთი ტრამვაის ვაგონი აჩ გაუძარცვავთ.

10 მარტს, შუადღის 12 საათზე ტრომვას ვაგონს
არავინ არ გაუსრუსია, არც ლეხები წაუწყიოტია.

10 მარტს, ნაშუადღევის 2 საათზე არც ერთი
სრამბა არ დაუბიჭილიათ.

10 მარტს, საღამოს 4 საათზე არც ერთი გო-
როვნები არ მოუკლავთ.

10 მარტს, საღამოს 6 საათზე არც ერთი რე-
ლაქცია არ გაუჩხროია.

10 მარტს, საღამოს 8 საათზე არც ერთი გაზე-
თი არ დაუხსრულდა.

10 მარტს, საღამოს 10 საათზე არც ერთი ოქ-
თაჭმილრი არ თავმოიწინა.

სწორეთ საგანგებო დღე!

გოქაჩიოს
თეველა.
ეჭვით შეპყრობილი
ქმრის დასჯა.

არეცოში ცხოვრობდა მდიდარი კაცი, ტოფანო, რომელსაც ჰყავდა მშვენიერი ცოლი—გიტა. სრულიათ უმიზეზოთ ქმარმა რაღაც საშინელი ეჭვის თვალით დაუწყო ცქერა ცოლის საქციელს. ცოლი მიხვდა ამას და ეკითხებოდა ქმარს, თუ რითი დაიმსახურა მან ასეთი უნდობლობა. რადგანაც ქმარს არ ჰქონდა არაეთარი პატივ-სადები საბუთი, ცოლმა ამოიკრა გულში. ქმარის იმ სასჯელით დასჯა, რომლის შიშიც მას აეჭვიანებდა. ამიტომაც აიჩინა ახალგაზრდა ქალმა ერთი სიმპატიური ყმაწვილი კაცი და ისიც აედევნა მას.

ცოლმა იცოდა, რომ მისი ქმარი ლოთი იყო და როცა მას ღვინო მოუნდებოდა, ერთის მაგიერ ორ ჭიქის ასხამდა პირში და ისიც უგრძნობლათ გაილეშებოდა ხოლმე. ქალს რასაკვირველია ეს უნდოდა: ან თავისთან მიიწვევდა საყვარელს, ან და თითონ ეახლებოდა.

ბოლოს და ბოლოს საბრალო ქმარმა მიაქცია ამ გარემოების ყურადღება: მე რომ მათრობს, თითონ რატომ არა სეამსო და, აი, ამან გაუარკეცა ეჭვი. რომ დარწმუნებულიყო ამაში, ერთ სალამოს წვეთი ღვინოც ადარ დალია, მაგრამ საშინელი მთვრალობა კი მოიგონა. ცოლმა ნამდვილ მთვრალათ მიიღო ის და შეუდგა მის ჩადენას, რასაც ჩვეულებრივ ქმრის მთვრალობაში ჩაღილა. საჩარო-ზე მიაგდო ქმარი ლოგინში, ხოლო თითონ კი გასწია თავის საყვარლისაკენ და დარჩა იქ შუალომები.

ტოფანომ ყური მოჰკრა ცოლის წასვლას, წამოდგა ლოგინიდან, მიხურა კარები და ფანჯრიდან დაუწყო თვალის დევნება: აბა, როდის მოვა ჩემი ცოლი, რომ საქვეყნოთ გავკიცხ იგიო. მართლაც ის იდგა ფანჯარასთან ცოლის დაბრუნებამდე. კარები რომ დარაზული დასვდა, ქალს ბნედა ეცა და ძალით გაღება დაუპირა. კარგა ხანს აცდევინა ტოფანომ მას კარებთან და ბოლოს უთხრა:

ამაოდ იწუხებ თავს, ჩემო ქალბატონო—ვერ შემოგიშვებ სახლში, იქავე წაბრძანდი, საიდანაც მობრძანებულხარ და თანაც გახსოვდეს, რომ ჩემ სახლის კარებზე ვერ გადმოაბიჯებ იმ დრომდე, სანამ ყველა მეზობლებისთვის და ნათესავებისთვის თავი არ მოიყრია და მათ წინაშე არ დამისჯიხარ ისეთი სასჯელით, როგორის ღირსიც ხარ.

ცოლმა დაუწყო ვედრება, შემიშვი, არასუერი ცუდი არ ჩამიდენია, მხოლოდ მეზობელიან ვიჯექი და ვერთობოდი მარტოხელობით მოწყენილობისაგან დაუსრულებელ ღამეშიო. მაგრამ ცოლის ვედრება დარჩა ხმად მღალადებლისა უდაბნოსა შინა. სულელმა ქმარმა ამოიკრა გულში, ვითომი აუცილებლ საჭიროებას შეადგენდა მისოვის მთელი არეცოს მცხოვრებთათვის შეეტყობინებია ცოლის მოქმედება რომელზედაც არავინ არაფერს არ ფიქრობდა.

თხოვნა-ვედრებამ რომ აღარ გასჭრა, ცოლმა მუქარა დაიწ:

—თუ არ შემიშვებ სახლში, ისეთ საქმეს დაგმართებ, რომ შენზე უბედური კაცი მთელ ქვეყანაზე აღარ მოიპოვებოდეს.

ტოფანო დაეკითხა:

—რა უნდა მიყოვო?

—ვინაიდან მე არ შემიძლია მაგისთანა განკიცხის გადატანა, რომელსაც შენ მიქადი, ჩვენ ჭაში ჩავარდებით. იცოდე, რომ ყველა შენ დაგაბრალებს მთვრალობის ღროს ჩემს დახრჩიბას. ამის მერე შენ ან უნდა გადავარდე სადმე და დასტოვო, თუ რამე გაბაღია, ან როგორც მკვლელი თავს უნდა გამოეთხოვო. ჩემი დახრჩიბის ბრალი და მკვლელიც განა შენ არ იქნები?! მუქარაც ამა დარჩა და ცოლმა შესძია:

—არა, მე აღარ შემიძლია მეტი ტანჯვების ატანა. ლმერთმა ნუ მოგვითხოს. წააღებინე ვისმე ჩემი სართავები, რომელსაც აქვე, კარებთან, ვტოვებ.

ამის თქმა და ჭისაკენ მისი გაქცევა ერთი იყო. ბნელი და უკუნი ღამე იყო. ცოლმა აიღო დიდი ქვა ჭაში ჩაუძია და შეიძია:

დმერთო შემიწყალეო!

ქვის ბაგი-ბუგი ტოფანოსაც შემოესმა და იფიკრა: სწორეთ ჩავარდა ჩემი ცოლი ჭაში და იხრჩიბა. წამოავლო ხელი ბაწარ ამომბულ კასრს და გაექანა მისაშველებლად.

კარებთან მიფარებული ცოლი კი ამას სობაში სახლში შევარდა მოხურა, კარე-

ბი და ფანჯრიდან გადმომდგარმა ხმა-მაღლა დაუწყო ძახილი ქმარს:

—ღვინოში წყალი მაშინ უნდა გაურიო, როცა სვამ და არა მერეო.

ცოლის ამ ძახილზე ტოფანო მიხვდა, რომ იგი მოტყუებულია. მიიჩნია კარებთან, მაგრამ დაკეტილი დახვდა და მორთო ყვირილი, გამიღე კარიო. ცოლმაც ხმა აიმაღლა და გაპიოდა:

—შე საზიზლარო ლოთო! თუ ღმერთი მწამს, არაფრის გულისთვის არ გაგილებ ამაღლა კარებს. მეყო მე შენი უკაცურობა! გაიგოს ბარემ დიდმა და პატარამ, თუ რა კაცი ბრძანდები და როდის ინებებ ხოლმე შინ შემობრძანებას.

განრისხებული ტოფანო თვისის მხრით რაც ძალი და ღონე ჰქონდა, გაიძახოდა ცოლის დანძლვა-გინებას. ამ ხმაურობაზე წამოცვივდენ ლოგინიდან მეზობლები—ქალი და კაცი, დიდი და პატარა და ფანჯრებთან თავ-მოყრილი ეკითხებოდენ ერთმანერთს, თუ რას მოასწავებდა ყოველივე ეს. თვალ-ცრემლიანი გიტა უპასუხებდა მათ:—შეხედეთ ამ საძგელს—ყოველ ღამ მობრძანდება შინ ან გალე-შებული, ანაც საღმე სამიკიწონში გამოინგული და მობრძანდება ხოლმე როგორც ხელა გათენების დროს. დიდ ხანს ვითმინე, მეგონა, მოიშლისმეთქი, მაგრამ მან უშატა და მე მეტის გადატანა ვეღარ შევიძელი. ამიტომ განვიზრახე, რომ სირცხვილი მეჭმია. იქნებ ამ ხერხმა მაინც მოაქციოს.

სულელი ტოფანო კი სულ სხვაფერ ხსნიდა ამ ისტორიას და თან აყრიდა ცოლს დანძლვასა და მუქარას.

ცოლი კი უმეორებდა მეზობლებს:

—არ ატყობთ განა, თუ რა კაცი ბრძანდება ეს ვაჟბატონი?! რომ ჭურაში მევიღებ და არა ეგ—ხომ ყველა ღაიჯერებდა მაგ ცოლის წამებას და მომეჭრებოდა თავი?! ყველა მაგის ლანდვისაგან თქვენ შევიძლიათ მიხვდეთ, თუ რა მღვმარეობაში ბრძანდება. თავის დანაშაულს მე მცხებს. ჩემს გამოსატდელიდ განგებ ჩააგდო ჭაში უშველებელი ქვა. მე ძალიანაც არ ვინანებდი, რომ მართლა ჩავარდნილიყო ჭაში და ჩამხევარიყო. რა უშავდა: წალში ღვინოს გაურევდა, რომელსაც ბუზივით ეხრჩიბა.

ყველამ—დიდმა და პატარამ ტოფანოს დაუწყო კიცხვა და არცხენდენ, რომ ასე უსაფუძლოდ ათასის რეზებდა თავის ცოლს. ცოლის ნათესავებამდინაც მიაღწია ამ ამბავა, მოცვივდენ და კარგითაც ააყოლეს ტოფანოს გვერდებში. ცოლის თუ რამე იყო იმ სახლში, ყველა გაზიდეს, ქალიც წაიყვანეს. ტოფანოს კი საშინელ სასჯელს შევპირდენ.

ახლა კი დარწმუნდა ტოფანო, რომ ცოლზე იჭვიანობამ ვერაფერი სარგებლობა მოუტანა. ცოლი მას მეტად უყვარდა; მიადგა ისევ თავის მეგობრებს და მათი დახმაოებით გამოაწყო საქმე — ცოლი უკანვე დაიბრუნა. ხოლო ცოლს მისცა ფიცი-მტკიცი, რომ ამიერი-დან არავითარ იჭვიანობას გულში არ გაიღებს, რომ რაც ენებოს ცოლს, ის ჩაედინა, მხოლოდ მისთვის თვალსაჩინო არ ყოფილიყო.

კრიჭა.

ც ა ლ - ჟ უ რ ი ა ნ ი.

(დრამა I მოქმედებათ).

მომქმედი პირნი თავადი ნიუარაძე.
პორუჩიკი კოზლოვი.

მომხდარა ესე ამბავი
კეტრეს ქალაქის ღლუდესა,
ნაშუალამევს. „ვეროპის“
„სტუმართა დასაქუდესა“
მუნ, აფიცერთა მცჯლისი
ჰქონიათ. (როგორც წესია)
მცჯლიშ კი მოჰყვა კამათი:
„ვისობის რა უკეთესია!“

თავადი ნიუარაძე.

წარჩინებულნო მხედარნო!
მცირედ მათხოვეთ ყურია.

მოგითხრობთ: ჩემსა სამუშაოსას
რაც სტკივა, რაცა სწყურია.

ჩევნში ბევრია მამული
სახნავ სათესი, ტყიანი,
და საძოვარი, მუხლამდე
აბრეშუმ ბალახიანი.

ბევრია ბალი, ვენახი,
ნავთიც მდინარეთ სდენია
შავ-ქვას და ქვისა ნახშირა
ვერც მოლევთ იმოდენია.

კახური ღვინო ფერადი
ყელს რომ ჩაფერავს წითლათა,
რამდენიც გინდა დალიე

ნაკურთხი ქრისტეს სისხლათა.
დიახ... ჩემს ტურფა სამშობლოს

ბუნება უხვად სწყალობდა
არ ქონდა ზამთარ-ზაფხული
მუდამ ბულბული გალობდა.

ძველათგან ჩვენი გლეხკაცი
ბატონის მხესა ფიცავდა,
მისი ყმა იყო ერთგული

მის ინტერესებს იცავდა.
ახლაც კი ღრმანი მოხუცი
ძველს დანატრიან დროებას

მასზე თამამად გაცვლიან
მომავლის ამაოებას.

დღეს მთელი ჩვენი ივერი
მხოლოდ ერთისა მდომია:
ის სიზმარ-ცხადში ოცნებობს
მიეცეს ავტონომია.

კოზლოვი. შესდეგ ფიცისა გამტეხო,
რუსეთის გამყიდველომ,
ავტონომიას სიზმარადაც
ვკრ ნახავს საქართველომ.

აქ პორუჩიქმა იშიშვლა
სახმილი ენა ფხიანი
დაჰკრა და ყურსა თავადის
საგრძნობი მისცა ზიანი.
თავადმაც იძრო დაშბაჩა
წელშიგან გასარჭობელი
სახელო წაიკაპიწა
დედა ახსენა მშობელი,
დაადო, მკერდსა მიარტყა
ყურშუმი ორი ცალია
და პორუჩიქმა იმ ჟამად
კინალამ სული დალია.
ასე გათავდა ეს დრამა
წყეული, ხითათიანი!!!

ორივე მებრძოლთ მიადგათ
თავ-თავის წილი ზიანი:
ავტონომიის სანაცვლო
თავადს მოჰკვეთეს ყურია...
და ვფიქრობ იგი კაზლოვიც
იქნება უმადურია!!..

მამულისათვის ტანჯული
ცრემლებით, ხმითა მწვავითა.
საქვეყნოო მოსთქვამს თავადი
ცალ ყურიანი თავითა:
„ჩემო ძირფასო მამულო
მსხვერპლათ შეგწირე ყურიო
მე დავრჩი ცალის ამარა
ბედისა უმადურიო.
ყური შეგწირე, რა ყური
ავ თვალს არ ენახვებოდა
სიმსუქნე სიღიღისაგან
თავთავებენ იზნიქებოდა.

ეშაკი.

ბაბილონის დამხობა.

* * *

თუ აროდეს გიკითხავს
არც წიგნი, არც წიგნაკი,
პირვერობით კი გითქვამს:
„ექ, საწყალი მუშაკი!!!“

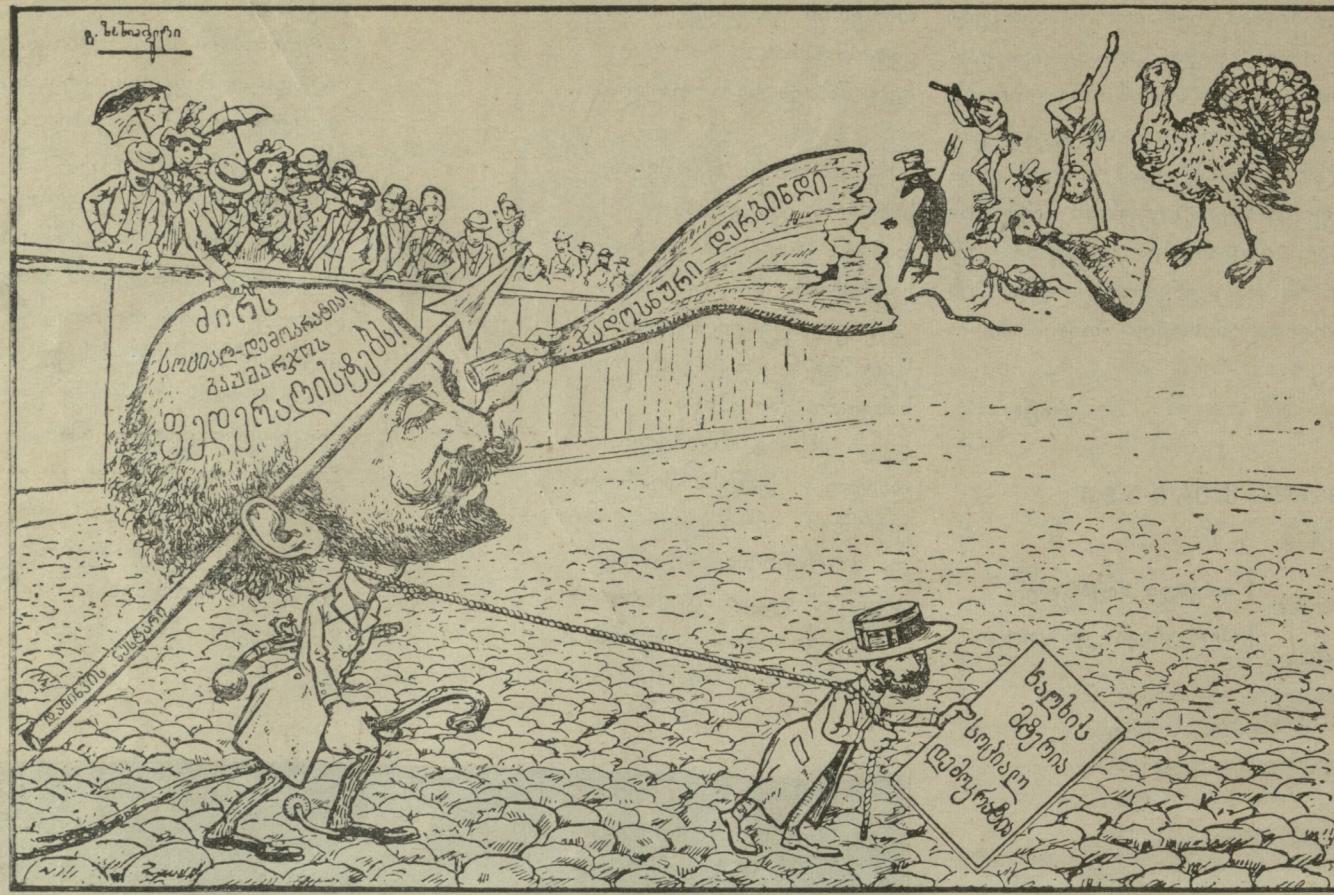
თუ სიზმარათ არ გინახავს
ცალი პროკლამაცია
„პატრიოტიც“ პრანდები,
ვითომ გიყვარს ნაცია,

თუ თმას წმინდათ იკრეჭავ,
ხელზე „დუხებსაც“ ისვამ,
ქულაჯაში მორთული
წითელ პერანგს არ იცავა.

თუ „დიდ სამსახურში“ ხარ
და ფულებს ხვეტ მოხელე,
მიტინგებს არ ესწრები,
შინ გიყვარს სისულელე;

თუ როგორც „ხარისხოვანს“
სოფლათ არც კი გივლია,
გლეხ-კაცთა დახმარება
გულშიც არ გაგივლია,
თუ მუდამ გიწერია.
მხოლოდ ცილის-წამება
თუ არ იცი: ციხე კაც
აწყენს თუ იამება...
თუ საჭმელი გგონია
პროლეტარიზაცია,
ქვეყნის დამამხობელათ
გწამს ცენტრალიზაცია,
იცოდე ვერ გახდები
შენ ხალხის დეპუტატი
რაღაც ხარ: ფედერალისტ
ბურგუა-დემოკრატი.

ესეც ერთი.

ნაცარ-ქექია.

(უძღვნი ი. ნაკაშიძეს.)

კეთილი გულით გოძღნილი
მცირედიც შეიწირების.

თავი პირველი.

მო, ყური უგდეთ მოყმენო
ამა ზღაპრისა თხრობასა...

გიამბობთ: ნაცარ-ქექიას
უზომო გულადობასა.

ხელობათ ქექა ნაცრისა
არ არის ხიფათიანი...

მტვერთა ყლაპვაში განსწავლულს
აროდეს მისცეს ზიანი.

და ჩვენი ნაცარ-ქექიაც
იჯდა ცეცხლისა პირათა...
მტრის რსეხა... მოყრის ნუგეში...
გამოჩნდებოდის ძვირათა.

ივტონომიურ მჯდომარე
დღე მუდამ ნაცარს ქექავდა

და ამდგარ კორიანტელზე

ირგვლივ ვერაფერს ხედავდა.

ძალა მის თვალთა ხედვისა
კერას ვერ გასცილებოდა.

სწუხდა, ამ მცირე ადგილზეც
არავინ შესცილებოდა.

ეს იყო მისი „სამშობლო“!!

მისი ძეირფასი ქვეყანა!!!...

(„ბუნებრივია“ და მასაც

ეს დასკვნა გამოეყვანა.)

სამშობლო ნაცრის ზღუდეში

თავს არხეინათ გულობდა...

ზან მთელი კვირე ეძინა,

ზან რჯულზე მხიარულობდა...

მოყმეთა ომი მქექავმა

შეიტყო ერთობ გვიანა,
და გალშერება მტერზედან
უზომოთ დაიგვიანა.

მაგამ როდესაც ჩაესმა
ყურთა ყიუინა ბრძოლისა,
ზრახვად განივლო დაგდება
ნაცარში თბილათ წოლისა.

მყისვე განშორდა „მებრძოლი“

საყვარელ მშობელ არესა
და გაემართა მოძღვართან
„ველსა მას მონარჩარესა“.¹⁾

მუნ დარჩა ხანი მცირედი
და განისწავლა ფრიადა...

(სიყმითვე დაუცხრომელმან
კვლავ გულნი განიზვიადა)

ცა ქუდათ ევიწროება,
ქვეყნა ქალამანათა!!.

მარქისი „გაყინულ“ მოძღვრებას
არ იჩევს ანა-ბანათა!!!!...

დაბრუნდა მუნით ქადაგი
ველისა მონარჩარისა,

და ვინ იფიქრებს თუ იგი
ნაცარ-ქექია არისა??!

ლილად ჰყო: „ყმანო, მისმინეთ!

ნუ ებრძვით ბოროტებასმ²⁾

ბრძოლით თქვნ ხეირს ვერ ნახავთ
განიცდით მხოლოდ ვნებასო.“

ხალხმაც ახედა... დახედა...

სთქვა: ვინ მოსულა ესაო,

¹⁾ ასე გადმოსაღუნდება (ითარგმნება) სახო-
კიას ქართულით ტოფელი „Ясная Поляна.“

²⁾ ასე ითარგმნება ნაცარ-ქექიას ლოზუნგი
„Непротивление злу.“

ამ რჯულის მქადაგებელი
ჩვენთან ვინ გააწესაო.

ჩვენ სულს გვიხუთავს მტარვალი
ბორტი, უნდობელიო

და აგი უცხო არსება

გვირჩევს არ დავსძრათ ხელიო.

ამბობს: „ბორტისა ნუ ებრძვით!“

აბა, უჩვენეთ კარიო!..

ცხადათ გვატყუებს... უთუოდ
ნაცარ-ქექია არიო.“

„ბრძენის“ თქმულება ამგვარათ
მოყმესა არა სჯეროდა

და ჩვენი ნაცარ-ქექიაც

უზომოთ განიბეროდა.

შესწუხდა, მაგრამ მოძღვართან
არ მიქცეულა კვალათა...
ისევე თავის საყვარელ

ნაცარში მოიკალათა.

იჯდა უძრავათ მამულში
შვიდი დღე, შვიდი ღამეა...
არც უძინია ამხანად,

არც უსვამს, არც უჭამია.

მოყმენი კვლად მომბდენ
მთებში და მინდორ-ბარათა...
იწოდა დაბა-ქალაქი...

სისხლი სდიოდა ღვარათა!..

ნაცარ-ქექიას ამაზე

თვალთაგნ ცრემლი სდიოდა...
ტვინსაც სტანჯავდის... (თუმცადა

არარა გამოდიოდა!!)

(ძელია აზრთა მოკრეფა
მართ ოდენ თავში ძეირობდეს...
ნაცარ-ქექიაც ამგვარსა

რიგია საქმეს კვირობლეს.)

მარხვისა დღესა მეშვიდეს
ნაცართა შიგან მჯდომარე,
ნათელით გაბრწყინდებოდის
სახე მონისა მდუმარე!..
დასკვნა: „ესე მოყმენი
უომრათ ვერა სძლებენო
და სიკეთესთან ბრძოლასა
უთუოდ მიიღებენო.“

უზომო ჰქონდა მქექავსა
„მოძღვრობის“ სურვილ-მადანი,
მაგრამ საკირო ამისთვის
თავშიგან აკლდა საგანი.
„ქადისა ჭამას რა უნდა,
თუ ოდეს გული გულობდეს!“
მოხდება ნაცარ-ქექიაც
ქვეყნათ რომ მოციქულობდეს.
ამხედრდა ჩვენი რაინდი
მოყმეთა დასაცხრობვლათ...
მიდის სოფელში, „ახალი“
სიბრძნისა მოსათხრობვლათ.
ჯოხისა ჰუნებრების მჯდომარეს
თავი მერანზე ჰგონია!!!
(ჯოჯოხეთს ვფიცავ! ზღაპრადაც
ეს არსად გამოგონია!!)

„დაცინვის ფიშტო“ მრისხანეს
მხარზე ჰკიდია ცალათა...
დაცინვით გაიტენების
და დაიქუხებს მყრალათ
ხელთა უპყრია „დურბინდი“
მწარე ხაპისა⁴⁾ ნაკვეთი!!
„ჯადოსნურ-ეშმაკეული“
გასახედ გამოსახედი.
ხან ცხვირს მიადებს „დურბინდა“
ხან კბილებს, ხანაც ყურებსა,
ხოლო განუჭვრეტს მარადის
„პარტიულ ინდოურებსა“.
მოხრდილთა ყურთა ეყრდნობის
„ბასრი დაცინვის ნესტარი“
ვისაც შესტყორუნის განგმირავს,
ჩვენი „უედრო მხედარი“...
რაც არ უნახავს ქვეყანას
დღეს ხედვენ ჩვენი თვალები,—
ნაცარ-ქექის წყალობით...
(მის სახელს ვენაცვალები!)

თავისა ქალას სცეტაკასა
მას უკუმბს ვარაყიანი,
„ამერიკული რეკლამა“
შინაარს ბარაქიანი!!!

თხის ბალნით დანაგრეხავი
საბელი ება ყელზედა
და ძმასა (მისა უმცირესს)
ეგრე დაჭყავდის ხელზედა.
ცქერათ გადიქცა ქვეყანა!!..
მოხუცი, დიდი, პატარა...
პავლემაც ძმა უფროსი
აატარ ჩამოატრა.

ჯერ არ ენახათ რეკლამა

თავზედან აღნაბეჭდავი.

³⁾ გოგრას გურიაში ხაპს ე'ახიან,

⁴⁾ ჟუნე ცხენს ეწოდება.

და იძახდენ ვაჭრები:
„დაგვიდგებოდეს ნეტავი!!!“
„დავაწერავდით გოგრაზე:
„ტაბაკუ, პაპიროსაო“,
იქნებ ცოტა რამ ვევაჭრა
ამ ქესატობის დროსაო.“
წარგზავნეს „მებთან“ დესპანი,
მოციქულ-შუა-მავალი
ხვეწნა ვედრების გარეშე
ფულიც აძლიერ მრავალი...
მაგრამა ვერა აცდუნეს
გეშეფტის მოყვარულებმა!!!
(პარტიულ აზრთა სიშმინდე
ვითარ დასძლიოს ფულებმა?!)

თუმცა ხშირია: „მებრძოლი“
განიცდის აზრთა დენასა...
დღეს ერთსა უბნობს, ხვალე სხვას,
შაურათ ყიდის რწმენასა.
მაგვარი რამე ჩვენ გმირსა
არა რა შეეწამების;
აქეს რწმენა თვისთა დევიზთა
„ვით განუყრელი სამების“
იცოდენ მისი სიკერპე
და არ ხმარობდენ ძალასა,
რისთვისაც ნაცარ-ქექია
ფლობდა თავისა ქალასა.
ზედ აღებეჭდა, რაც ეთქვა
პარტიულ მისწრაფებასა...
გულს ახარებდა ამითი,
სულს ანიჭებდა შვებასა.
ხალხი კი ძალზე კვირობდა,
(უმეტეს წანაწერით)
სიცილ ხარხარით დასდევდენ
ვერა ძღებოდენ ცქერისა.

ეშმაკი.

(შემდეგი იქნება)

ჭეშმარიტ რუსთა კავშირის ვექილი
ეუბნება ხულიგანს
შენ დარდი ნუ გაქვს, ჩვენმა პატრი-
ოტულმა ორგანზაციამ თავის თავზე მი-
იღო შენ მომავალზე ზრუნვა.

დუმა და ხალხი.

ჭეშმარიტ რუსთა კავშ. დეპუტატ
ილეოლორებს.

საჩოცო. პატივცემულ მოძღვარ
ილეოლორებს! წმინდაო მამაო! მიწის
ძრისაგან ჩამოინგრა პატარა მაღლობი
და ნაშვავებში გამოჩნდა წმინდანის ძვლე-
ბი. ძვლები სასწაულთ მოქმედია. შემო-
წირულებას ვიღებთ. არ ვიცით, ეს რო-
მელი წმინდანის ნაშთია. სოფლის მასწა-
ვლებელი ამბობს, ეს ოთხფეხის ძვლებია,
კაცისას არა გავსო და პოლიციამ დაიჭი-
რა ღვთის გმობისთვის. გთხოვთ დუმის
ამბიონიდან ამცნოთ რუსეთის მორწმუნეთ
ეს ახალი სასწაული და შეგვატყობინოთ
რა სახელი დაგარქვათ წმინდანს.

მღვდელი ანკიფორი.

**სოციალ-ქრისტიან-ხულიგანთა ფრაქცი-
ოს ლიდერს პოვოლაკი კრუშევანს.**

დღესა. დღეს 47 სტუდენტი გავლახეთ.
23 ურისი დუქანი გავძარცვეთ. ოერზი
გვარდია სალამს გიძლვნის შევი ზღვის
პირიდან. გაუმარჯოს კრუშევანს.

გრაფი კონოვნიცინი.

კივეის ლაგრა. ჩვენთან არს უფალი!!!
ეს პირველი სასწაულია, რომ დუმის
პერი იმ მხარზე ჩამოინგრა, სადაც აპო-
ზიციონერები სხედან. მუსრი ურიებს!..
ერთმა ახალგაზრდა მორჩილმა¹⁾ ახალი სის-
ტემის სახრჩოება გამოიგონა. გთხოვთ
გეგმა გააცნოთ სტრლიპინს.

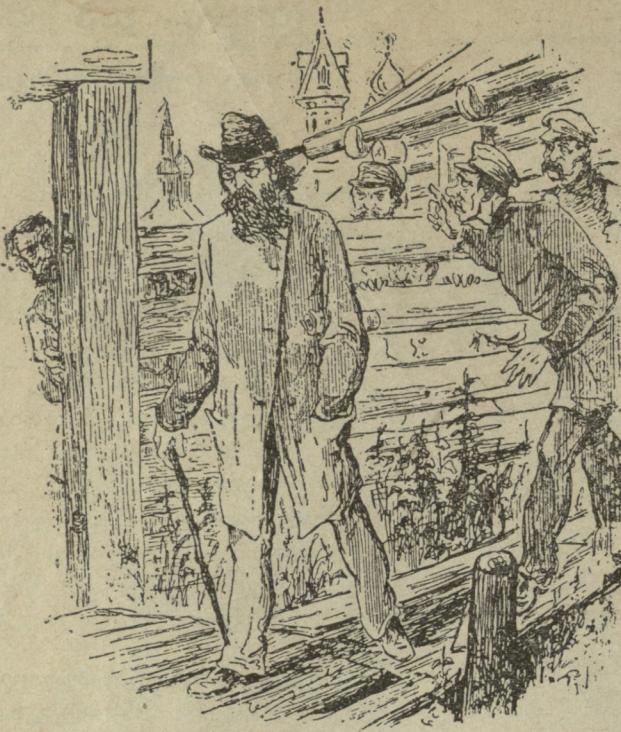
ქუთაისი. პატივცემულო პოვოლაკი!
თუმცა ჩვენ არა ვართ „ქეშმარიტი“ რუ-
სები, მაგრამ ქეშმარიტ ხულიგანობას
ვერავინ წაგვართმევს. გთხოვთ გვიშუამ-
დგომლოთ მინისტრ-პოლიციმენტისტერის
წინაშე, რომ იმ სამასი მანეთის მათრა-
ხებიდან, რომელიც ახლა უნდა შეიძინონ,
ასიადე ჩვენც გვარგუნონ. იგრეთვე გთ-
ხოვთ გვაცნობოთ როგორ აწყობდით
ხოლმე ქ. კიშინევში და სხვაგან თქვენ
სანაქებო პოვოლმებს. ურიები ჩვენც გვ-
ყვანან და რატომ არ უნდა ვცადოთ ბედი?

დავშებით მარადის თქენი ბოქაულები:
ლაგრენტი მახარაძე. მიქიაშვილი, კედია,
მაყაშვილი, ცომასა, გორგოშვილე და სხვანი
და სხვანი და სხვანი.

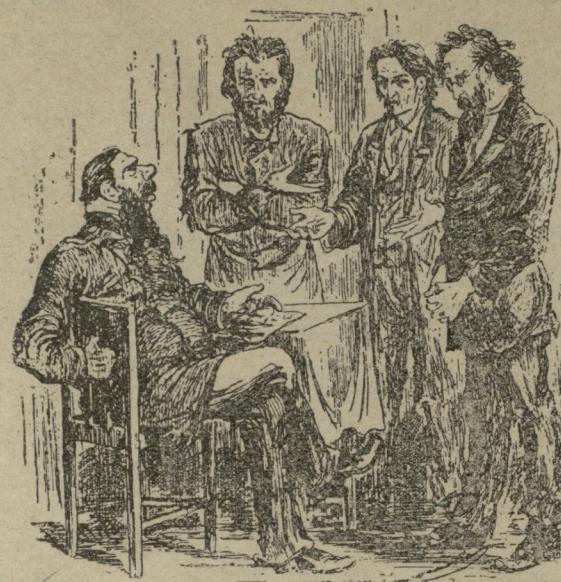
სამედიცინო სამართალი.

სად. მიხაილოვი. ახლო მომავალში
აქ გაირჩევა ფრიად საინტერესო საქმე.
ადგილობრივი მოღვაწე ჩახხიშვილი და
მუატი ერთმანეთს შეეჯიბრებს: რომელი
უკეთ ვძარცვავთ რკინის გზას. საქმე
გამწვავდა. თუ კითხვას ასე დავაყენებთ,
მაშინ იმედია მუატი გაიმარჯვებს. ვინა-
იდან გამოირკვა, (და ამას გამორკვევაც
არ უნდოდა) რომ ჩახხიშვილი, როგორც
გამოჩარხული კასირი, მხოლოდ პასაუირებს
ძარცვას და ისიც უბრალო პასაუირებს.
ვნახოთ მანც რა განაჩენს გამოიტანენ
მედიატორენი.

¹⁾ მორჩილი. ბერის უმდაბლესი ხარისხია.

ოხ, ღმერთო! სად დავემალო ამდენ ჯაშუშებს!...

— ახლა წიბრძანდით ბატონები და
მეორეთ აღარ შეცუდოთ.

— ნება გვიბოძეთ გყითხოთ, მე რისთ
ვის ვიყავი დაპატიმრებული?

— ეჭვით.

— მე?

— შეცუდომით.

— მე?

— გამოურკვეველ მიზეზებისა გამო.

გოდება ბიუროკრატისა.

რა ვქნა, რა წყალში ჩავარდე...

რა დღეს მოვესწარ ამასა!..

ნეტავი არცა გავზრდოდი

ჩემს დედას, ჩემსა მამასა...

ბატონს ბატონათ არ მცნობენ,

ქვეყანა გადაირია...

ყველგან „კრამოლა“ მგინგარებს
უკურნებელი კირია!..

შევსძარი ექიმბაშები

ვერ აღმოუფხარ ძირია!..

მეკარვის ძველი დიდება

ამას მოვსთქვამ და ვსტირია...

პირველმა დუმამ „ნესტარი“

მერა გამილრმავა წყლულია,

მისთვისაც გავაპანლურე

როცა ვიხელოთ ფულია.

მეორე დუმის მოწვევა

სტოლიპინს მივანდევია

თუმც სანეტარო მიზნსა

ვერც ამან მიმახწევია.

მეორე, როგორც პირველი

შეოთიან პირველულია

„მიწა და თავისუფლება“

ყვირის. გაწყალდა გულია...

ოხ, ნეტავ ძალი შემწევდეს

წიხლი ამოვკრა ამასა,

ძლევა მოსილი წარვუდევ

ნეტარ ხსენებულ მამასა.

წეტავი ვიტე სადა გვყავს,

რომ აღარ ანდრევს ენასა,

ნუ თუ ვერ ხედავს ამ ჩვენთა.

თვალთაგან ცრემლთა დენასა?!

რა ვქნა, რა წყალში ჩავარდე,

რა დღეს მოვესწარ ამასა,

ნეტავი აღარ გავზრდოდი,

ჩემს დედას, ჩემსა მამასა.

ბელაძე.

პროვინციის ამბები.

ქუთაისი. მთელი ქალაქი გლოვობს
თავად ნიჟარაძის უდროოთ მოკვეთილ
ყურს. ცხედარს ქუთაისში ჩამოასვენებენ
და საფოჩიაზე დაკრძალავენ.

ბათუმი. ქალაქის გამგეობამ განხილა
აქარლების თხოვნა: „ნება მიეცეს მათ
გაზაფხულზე საქონელი ბათუმის ქუჩებში
ჩამორეკონ საბალახოთ, ან გასათიბათ
დაანებონ მათ მთავარი ქუჩები“ და უა-
რი უთხრა.

ფოთი. ამ დღეებში მოხდა ვაჭართა
კრება, რომელმაც დაადგინა წინადაღება
მიეცეს მთავრობას მოსპონ 15 ნოემბრის
კანონი და რამდენიმე ფოთელი ნოქარი
იაკუტის გუბერნიაში გადასახლოს. კრე-
ბას თავმჯდომარეობდენ კოსტ. რუხაძე
და ანდ. უვანია.

სოხუმი. მას შემდეგ რაც ჩვენმა ქა-
ლაქის თავმა ოზურგეთ-ნატანების რკინის
გზა გაიყვანა, მას მოსვენებას არ აძლევს
დიადი აზრი სოხუმი ფოთის შტოს შეც-
ერთოს რკინის გზით და ერთი პარავაზი
აქაც დააკივლოს.

სამეგრელო. რამოდენიმე დღის წი-
ნათ კოჭია ცომაიას სიზმარი უნახავს: ვი-
თომ ის ისევ მედავითნეთ აღკვეულიყო
ყოვლად სამლედელო ბესარიონთან. ამ
სიზმარს ძლიერ დაუფიქრებია.

სილნალი. ჩვენებურ ტუსალების ბედ-
ნიერებას საზღვარი არა აქვს. ალბათ
დიდმარხების პატივით აღარც აქმევენ,
აღარც ასმევენ, არც ტანზე აცმევენ,
არც წამალს. აძლევენ, არც გაზეოს აკი-
თხებენ, არც აბანოში მიჰყავთ, ხოლო
ლანდლა გინება უფასო და დაუსრულე-
ბელი აქვთ თვით ციხის უფროსისაგან.

ფშავეთი. მთელი ქვეყანა რომ გადაბ-
რუნდეს ფშავეთის შენძრევა არ იქნება.
ჩვენი მაგარი ბურჯი ლ. რაზიკაშვილი
ასე ადვილათ არ შემოუშვებს აქეთ.

ახალ აზრებს

„გამრყენელ“ აზრებს.

ამიტომაც ფშაველი ჯერ კიდევ მტკი-
ცედ დგას ძველ ყაიდაზე.

ოზურგეთი. დღეს, დილის 11 საათსა
და 27 წუთზე ქალაქის ბაღში დანიშნულია
გურიის ჯაშუშთა პარტიულისიეზი, რო-
მელზედაც პარტიის ლიდერი ექვსთვა-
ლაძე რეფერატს წაიკითხას. სიეზდზე
განხილავენ შემდეგ საკირბოროტი
კითხვებს: 1) მოხსენება და მოწონება გა-
სული წლის მოქმედებისა, 2) ტაქტიკა
დუმის მოქმედებისა და გაუქმების დროს,
3) დამტკიცება მიმდინარე წლის ხარჯთ
აღრიცხვისა.

იქიდანვე. 25 თებერვალს ქუთაისში
„ეტაპით“ გაგზავნეს ამას წინათ დაპატიმრე
ბული: დონაძე, შავიშვილი და წუწუნა-
ვა. როგორც ხმა დადის ამათ ბომბების
კეთებას აბრალებენ.

იქიდან. ადგილობრივ სამაზრო სამართველოს გახსრეკის დროს აღმოუტენიათ: 783^{1/2}, გატენილი ბომბი, 100 ვინტოვკა და მრავალი ასაფეოქებელი მასალა. ამისათვის მთელი ოზურგეთის პოლიცია, როგორც „არა საიმედო“, ოზურგეთის პოლიციას არხანგელის გუბერნიაში გადაუსახლებია სამხედრო წესების მოხსნა-მდე.

ჭიათურა. შევი ქვის მრეწველთა საბჭოს აწ უკვე გაძევებულ წევრს ბ-ნ მოსეშვილს, კვლავ სურვილი აქვს კენჭი იყაროს ალ. გამრეკელის ადგილზე, რომელსაც ახლო მომავალში გააძევებენ. ხმა დადის მოსამსახურებს ტყვილათ გაუძევებით მოსეშვილი, ვინაიდან მას „მექრთამეობის“ მეტი არავითარი დანაშაული არ მიუძღვდა თურმე და ისიც ერთ კაცს სცოდნია. ნეტარ არიან დევნილნი სიმართლი-სათვის!...

დიდი ჯიხაიში. (ქუთაისის მაზრა) ჩვენ ბიბლიოთეკას კუჭის ანთება გაუჩდა და მომელელი არა ვინ ყავს. ქალბატონები, რომლებიც გამგეთ ითვლებიან ახლოს არ გვეკარებიან. ერთმა მათგანმა შიშით ბაქოსაკენაც კი მოკურცხლა, მე თუმცა ბიბლიოთეკა სანახევროთ დაკეტილი მაქვს და კვირაში მხოლოდ ერთ დღეს ვალებ, მაგრამ მაინც ვშიშობ სენი არ გადამედოს. ნიშნებს ეხლბვე ვატყობ.

ბიბლიოთეკარი ივანე ცქიტიშვილი.

იქიდანვე. საქვეყნოთ პროტესტს ვუცხადებ დიდი-ჯიხაიშის ქსენონის გამგეთ. შეიძლება ქსენონი ლარიბებისათვის სასარგებლოა, მაგრამ ჩემს ჯიბეს ამით საგრძნობელი ზარალი მოსდის; ფულები კი საჭიროა რაღვან ქუთაისში შენობას ვაშენებ. წინადადებას ვიძლევი დაკეტონ ქსენონი.

აფოიაქარი ბესარიონ ჩომახიძე.

დ ე კ ე შ ე ბ ი

(საქუთარი კორესპონდენტისაგან.)

პეტერბურგი. მთავრობა, კამარილა, კაბინეტი, დეპუტატები და დუმა, ყველანი ტუპიკს მივადექით.

ნემეზიდაშვილი.

პეტერბურგი. დუმის დარბაზის ჩამონ-გრევის შემდეგ მემარცხენე დეპუტატები მიხვდნენ თუ რას უნდა მოელოდენ ზევიდან.

ოზურგეთი. დღეს 31 თებერვალს დაკრძალეს ყველასაგან ცნობილი მოღვაწე „უ ლ ვ ა შ ა ძ ე.“ დასაფლა-

ვებას უთვალავი ხალხი დაესწრო გრძნობით აღსავს სიტყვები წარმოსთქვეს: ექადია—მაკვანეთის მთავარ-ეპისკოპოზმა მამა მელქისედეგმა და ცნობილმა ორატორმა „ექვსთვალიადემ.“ მუზიკა უკრავდა სამგლოვიარო მარშს: „შენ მსხვერპლი გახდი კრამოლნიკების.“ ხალხი ცხარე ცრემლით სტირდა. „გაი, გაი, გაიო!“

სამძიმრის დეპება.

გულით ვსწუხვარ, სულით ვიტანჯები, აზრი მერევა, სისხლი ყელში მადგება, როცა წარმოვიდგენ, რომ ჩვენი ძვირფასი „ულგაშაძე“ არა გვყავს. ვსწუხვარ, რომ სამართლდე ვერ მიგაცილე, მაგრამ ყველანი ხომ სიკვდილის შვილები ვართ. ვეამბორები შენს პატიოსან გვამს.

იაშა ბოქაული.

ამალლება. ცნობილი ჯიბლაძე, ძმის გაცემისა და ხალხის აწიოკებისათვის უმაღლესათ წარდგენილია ამალლების გენერალ-გუბერნატორის თანამდებობაზე.

ა ნ ე კ დ ღ ტ ე ბ ი.

პატიოსანი სიტყვა.

ჩინოვნიკი ეხვეწება ხაზინადარს, რომ მისცეს მას ჯამაგირი წინ და წინ.

— გთხოვთ ბ-ნო ხაზინადარი! გეფიცებით, ეს ჩემთვის აუცილებელია.

— არ შემიძლია, ჩემო კეთილო—არაფრის გზრით არ შემიძლია. თითონ გასაჯე: შარშან ივან ივანიჩმა წაიღო ჯამაგირი წინდაწინ და ორი დღის შემდეგ კი მოკვდა! ახლა წარმოიდგინეთ ჩემი მდგომარეობა!!.

— ნუ თუ, ივან პავლოვიჩ, ფიქრობთ, რომ მეც მაგისთანა უსვინდისობას ჩავიდენ?..

საავადმყოფოში.

— როგორ არიან ავადმყოფები, ეკითხება ექიმი.

— ცხრა კაცი წუხელ გარდაიცვალა, უპასუხა ფერმდომა.

— ვითომ? მე როგორც მახსოვს ათ ავადმყოფს გამოუწერე წამალი?

— დიახ ათს, მაგრამ მეათემ წამალი არ დალია.

ხვალ მოგახსენებთ.

ერთი პოლკოვნიკი ძლიერ სდევნიდალოთ სალდათებს. ამიტომ გამოუცხადა მათ, რომ თუ ვინმე დაითვრებოდა, მეორე დღესვე მისთვის მოეხსენებია ეს. ერთ შევენირ დღეს მათ კეთილშობილებას გამოეცხადა მთვრალი სალდათი.

— მაქვს პატივი მოგახსენოთ, თქვენო კეთილშობილებავ, რომ გუშინ მე მორალი ვიყავი.

— შენ, შე მხეცო, დღესაც მთვრალი ხარ!

— აგრე გახლავს თქვენო კეთილშობილებავ, მაგრამ ამის შესახებ ხვალ მოგახსენებთ.

აფიცერმა სამსახურში წასვლის წინ უბრძანა დენშჩიკს, სადილით ქათამი დაეკლა.

— რომელს მიბრძანებთ, თქვენო კეთილშობილებავ.

— აი, ის ჭრელი ქათამი დაკალი, რაღაც სულ ცალკე დადის და დაიკარება.

— მესმის, თქვენო კეთილშობილებავ.

აფიცერმა გაათავა სამსახური და შინ დაბრუნდა.

— სიღოროვ! სადილი შზათ არი?

— არ გახლავთ, თქვენო კეთილშობ...

— ქათამი არ დაკალი?

— არა, თქვენო კეთილშობილებავ.

— აკი მე გიბძანე, რომ დაგეკლა.

— არ შეიძლებოდა, თქვენო კეთილშობილებავ.

— რატომ არ შეიძლებოდა!

— მიტომ, თქვენო კეთილშობილებავ, რომ ჩვენ ქათამს გენერლის მამალი ეარშიყებოდა.

გ ა ნ ც ხ ა დ ე გ გ ბ ი.

საჭიროა გამოცდილი სტატისტიკასი

იმის გამსაკვლევათ თუ რამდენი უდანაშაულო გლეხი გადასახლა გორის მაზრის უფროსმა რუსეთის შორეულ გუბერნიებში.

მაგალით წლით გამოცდილი სპეციალისტები, ვასწავლით „ჯაშუშობას.“

როგორც თეორეტიულათ აგრეთვე პრაქტიკულად, ძლიერ ჩქარა და ყველასათვის ხელმისაწვდენ ფასებში. ვკისრული აგრეთვე ალაგების შოვნასაც.

პატივის ცემით: მიტრო, ნიკო, ვანო, იაშა და სხ.

საჭიროა ოზურგეთის პოლიციაში მუნჯი, ბრმა და კუტი ჩინოვნიკები. მსურველთ სიხოვენ ჩქარა აცნობან.

დაიკარგა პოლიციის ბოქაული იასონ მელაძე, მნახველს მიეცემა 500¹⁾ მანეთი.

¹⁾ ეს იმ შემთხვევაში, თუ ცოცხლად იპოვიან, რაც შეეხება გვამს ბოქაულისას, ის გაცილებით მეტ ფასში გადის.

აკაგის მოგზაურობა.

(„ხუმარას“ რედაქციიდან მეტეხამდინ.)

როგორ იცავენ პიროვნების ხელშეუხებლობას“.

გამომცემელი ჩახილ კალანი ძე.